

Aan de gemeenteraad

Datum : 25 februari 2025
Zaaknummer : 4482834
Contactpersoon : Gideon van der Hulst
Telefoonnummer : 026 3774158

Onderwerp: Gespreksnotitie voorbereiding participatieverordening

Geachte voorzitter en leden,

Sinds 1 januari 2025 is de [Wet versterking participatie op decentraal niveau](#) van kracht. Deze is bedoeld om de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op decentraal niveau te vergroten. Als onderdeel van deze wet is elke gemeente verplicht een participatieverordening vast te stellen. Gemeenten hebben hiervoor de tijd tot 1 januari 2027. De participatieverordening kan worden gezien als verbreding van de inspraakverordening en vervangt deze ook. De [Arnhemse inspraakverordening](#) is vastgesteld in 2006. In de participatieverordening legt de gemeente vast hoe zij inwoners wil betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Dit geeft inwoners voorafgaand aan toekomstige projecten duidelijkheid. De wet verankert ook het uitdaagrecht, als specifieke vorm van overheidsparticipatie. Overheidsparticipatie is het proces waarbij inwoners de gemeente betrekken. In de participatieverordening moet de gemeente aangeven hoe zij hiermee omgaat. Met het uitdaagrecht kunnen inwoners hun overheid uitdagen om de uitvoering van bepaalde taken over te nemen, zoals het beheer of onderhoud van een park of buurthuis. De [modelverordening](#) die de VNG beschikbaar heeft gesteld biedt een goed beeld van hoe een participatieverordening eruit kan zien.

Vorbereiding participatieverordening

De modelverordening van de VNG bevat twee varianten als voorbeeld. Variant 1 is een basisverordening die voldoet aan de verplichtingen uit de Gemeentewet. Variant 2 is voor gemeenten die participatie ruimer willen toepassen en verder willen ontwikkelen. Naast de opties uit variant 1 krijgen inwoners in variant 2 meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen middels overheidsparticipatie. Variant 1 gaat hierbij alleen in op het uitdaagrecht. In variant 2 zijn meer opties beschreven. Bijvoorbeeld dat inwoners zelf met voorstellen komen en de gemeente vragen om ondersteuning om hun plannen uit te voeren. Binnen beide varianten zijn nog meerdere keuzemogelijkheden om de verordening verder uit te breiden of af te stemmen op de lokale situatie. Bovendien zijn dit enkel voorbeelden van hoe een participatieverordening eruit kan zien. Om te komen tot een participatieverordening die past bij lokale situatie van de gemeente Arnhem zijn we in de tweede helft van 2024 gestart met de voorbereidingen. Bij het voorbereiden van de participatieverordening werken we sinds begin 2025 samen met het bureau [Necker](#). Hun ervaringen met het voorbereiden van participatieverordeningen in andere gemeenten helpen ons om tot een betekenisvolle verordening te komen.

Bij het voorbereiden van de participatieverordening betrekken wij ten eerste inwoners. We vragen Arnhemmers via een vragenlijst mee te denken over participatie in Arnhem. De vragenlijst kan zowel online als schriftelijk worden ingevuld. Door via een mix van online, fysieke en schriftelijke campagnemiddelen aandacht te vragen voor de vragenlijst bereiken we een zo divers mogelijke groep inwoners, wat een zo goed mogelijk beeld geeft van hoe Arnhemmers naar participatie kijken, hoe zij dit in het verleden hebben ervaren en hoe zij in de toekomst betrokken willen worden.

Gespreksnotitie 'Vorbereiding participatieverordening'

Er zijn verschillende richtingen voor de invulling van de participatieverordening mogelijk. De gemeenteraad is uiteindelijk verantwoordelijk voor het vaststellen van de participatieverordening. Daarom betrekken we uw raad graag zo vroeg mogelijk en ontvangt u als bijlage van deze raadsbrief de gespreksnotitie 'Vorbereiding participatieverordening'. Wij zouden graag in een gesprek over participatie met uw raad meer richting willen krijgen zodat we vervolgens gericht kunnen starten met het opstellen van de participatieverordening. Uiteindelijk ontvangt u in de tweede helft van 2025 een raadsvoorstel om de Arnhemse participatieverordening vast te stellen. In de gespreksnotitie leest u ons voorstel voor de invulling van dit gesprek.

Aanscherpen Arnhems Stappenplan Participatie

De inzichten die wij opdoen bij het voorbereiden van de participatieverordening gebruiken we ook bij het aanscherpen van het [Arnhems Stappenplan Participatie](#). Sinds 2022 werken we met dit beleidskader, waarmee we invulling geven aan de motie [Bewoners Eerst \(17M16\)](#). De ervaringen, lessen en inzichten uit de afgelopen drie jaar vullen wij momenteel aan door middel van groepsgesprekken, vragenlijsten en interviews met experts om zo te werken aan een aanscherping van het stappenplan. Hiervoor gebruiken we ook de inzichten uit de vragenlijst voor inwoners en het gesprek met de raad.

Communicatie

Nadat we met uw raad het gesprek over burgerparticipatie in Arnhem hebben gevoerd, starten we met het opstellen van de participatieverordening. We houden uw raad graag betrokken bij dit proces. Daarom verzoeken we de Raadswerkgroep Burgerparticipatie om de participatieverordening op een later moment te agenderen, waarop wij hen bijpraten over de status en het verdere proces. Zoals gezegd ontvangt u in de tweede helft van 2025 een raadsvoorstel om de participatieverordening vast te stellen.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, De burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage:

- Gespreksnotitie 'Vorbereiding participatieverordening'